

VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET 2007

Innehållsförteckning

	Sid.
NÄMND OCH FÖRVALTNING	2
EN ATTRAKTIV PLATS FÖR BOENDE, FÖRETAG OCH BESÖK	2
Kultur och föreningsverksamhet	2
Verksamhet för barn och ungdom	3
Stadsmiljöverksamhet	4
Arbetsmarknadsfrågor	5
Ekonomiskt bistånd	6
Flyktingmottagande	6
VALFRIHETEN SKA ÖKA	7
Äldreomsorg	7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	7
SKOLA FÖR KUNSKAP	8
Förskoleverksamhet	8
Grundskola och skolbarnsomsorg	9
Särskola	10
HÖGRE KVALITET I OMSORGEN	11
Äldreomsorg	11
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	13
Individ- och familjeomsorg, inkl. socialpsykiatri	14
EN TRYGG OCH SNYGG STAD	16
Insatser för ett tryggare stadsdelsområde	16
Städverksamhet	17
EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH SÄNKT SKATT	18
Ekonomi- och styrningsfrågor	18
Personalfrågor	26

- Bilagor:**
1. SLK-blanketter
 2. Jämställdhets- och mångfaldsplan
 3. Lokalförsörjningsplan
 4. MBL-protokoll
 5. Protokoll Farstas pensionärsråd
 6. Protokoll Farstas handikappråd

Nämnd och förvaltning

Nämndens ansvarsområde minskar fr.o.m. 2007. Vid årsskiftet försvinner en stor del av de frågor som rör stadsmiljön. Kvar blir skötsel och investeringar i parker och grönområden. Från halvårsskiftet överförs verksamheterna skola, skolbarnsomsorg och särskola till utbildningsförvaltningen. Den övergripande administrationen ska ses över så att den svarar mot de kvarvarande verksamheternas behov.

Även förvaltningsorganisationen är föremål för översyn. Detta eftersom den till viss del har förändrats tillfälligt under 2006, eftersom nämndens ändrade ansvarsområde kräver förändringar och då ny förvaltningsdirektör och nämnd har tillträtt den 1 januari. Förvaltningen återkommer snarast till nämnden med ett särskilt ärende.

STADEN SKA VARA EN ATTRAKTIV PLATS FÖR BOENDE, FÖRETAG OCH BESÖK

Kultur och föreningsverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för området

- Det lokala kulturutbudet i staden ska stärkas och utökas för att öka tillgängligheten till kulturen
- Alla barn och ungdomar i stadsdelsnämndsområdet ska ges möjlighet att uppleva och själva utöva olika former av kultur

Kultur

Förvaltningens insatser kommer i första hand att inriktas på att stärka de kulturarrangörer som finns i stadsdelen i form av kulturföreningar, andra ideella organisationer och näringslivet. Genom att sammanställa ett kulturkalendarium över utbudet i Farsta samt att uppdatera Farstas egen kulturkatalog skapas förutsättningar för god kännedom om det lokala kulturutbudet.

För att ge goda uppväxtvillkor ska barn och ungdomar ha tillgång till kultur med möjligheter för såväl eget skapande som professionella kulturupplevelser. Nätverket med kulturombud och samarbetet med kulturförvaltningen samt landstingets ”Kultur i vården” bildar en stomme för verksamhetsutbudet inom förskola, skola, handikappomsorg, äldreomsorg och socialpsykiatri.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Kulturombud ska finnas inom samtliga av förvaltningens verksamheter

Barn och ungdomar i stadsdelsnämndsområdet ska få tillfälle att uppleva minst en professionell föreställning/utställning varje år

Barn, unga och föräldrar ska informeras om de möjligheter till skapande verksamhet som finns i stadsdelen

Kulturevenemang som anordnas av stads-

UPPFÖLJNING

Redovisas i verksamhetsberättelsen

Redovisa vilka aktiviteter som varit och att de haft förutsättningar att nå alla barn och ungdomar i stadsdelsområdet

Redovisning av att vi gett information i former som haft förutsättningar att nå alla

Löpande uppföljning tillsammans med handi-

delsnämnden eller med bidrag från nämnden ska om möjligt göras tillgängliga för funktionshindrade kapprådet

Konsumentvägledning

- Medborgarna ska erbjudas lättillgänglig konsumentvägledning.
- I konsumentinformationen ska barn och unga prioriteras.

Stadsdelsnämnden ska ge konsumentvägledning med inriktning mot unga konsumenter, t.ex. genom information i skolorna. Konsumentvägledning via telefon ges i samma utsträckning som tidigare. Verksamheten kommer att ha en konsumentvägledartjänst, en minskning med en befattning.

Verksamhet för barn och ungdom

Kommunfullmäktiges mål för området

- Staden ska tillhandahålla god fritidsverksamhet för barn och ungdomar
- Kolloverksamhet ska finnas tillgänglig under sommarmånaderna

Farsta fritid är genom sin storlek med de öppna mötesplatserna i form av parklekar, kvartersgårdar och fritidsgårdar i Farstas geografiska delområden en stor resurs för medborgarna i stadsdelen. Tillsammans med skolan kan vi erbjuda en helhetssyn på barnets utveckling genom ett brett utbud av lek, rörelse, kultur-, idrotts- och friluftsviteter samt möjligheter till samtal och möten.

Farstas fritidsklubbar håller hög kvalitet och är belägna i förvaltningens parklekar och kvartersgårdar. Stadsdelens sju öppna förskolor har sina lokaler i parklekarna och är viktiga samlingspunkter för hemmavarande föräldrar i alla geografiska delområden. Ungdomshuset Tuben i Farsta centrum har fokus på ungt entreprenörskap och är en mötesplats för ungdomar i gymnasieåldern.

De öppna verksamheterna och fältassistenterarna arbetar i nära samarbete med socialtjänsten kring barn som far illa och med ett förebyggande perspektiv vad gäller missbruk och kriminalitet.

Farsta fritid kommer under året att se över verksamhetsutbudet vid de öppna mötesplatserna, göra en satsning på IT, förstärka natur- och miljöinriktningen vid parkleken Regnbågen och undersöka möjligheterna till en fördjupad samverkan med föreningar i området. År 2007 är *Parklekens år* vilket kommer avspeglas i speciella arrangemang riktade till både barn och föräldrar. Kvällsöppen fritidsverksamhet för funktionshindrade ungdomar kommer att startas. I samband med att ansvaret för fritidsklubbarna vid halvårsskiftet går över till utbildningsförvaltningen kommer en översyn av organisationen att göras under våren.

Sommarkoloniverksamhet kommer att erbjudas alla barn och ungdomar mellan 9 – 16 år i stadsdelen. Fritidsgårdarna och fältverksamheten kommer att anordna egna läger, för de barn som själva inte söker sig till det övergripande kolloutbudet. Dagkollo och badbussar kommer att finnas som alternativ.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Attraktiva mötesplatser för barn och ungdomar i form av parklekar, kvartersgårdar och fritidsgårdar ska finnas i varje stadsdel

Fritidsklubbarna för år 4 - 6 ska bedrivas i samarbete med stadsdelens grundskolor och erbjuda ett brett utbud av aktiviteter

Funktionshindrade tonåringar ska ha tillgång till fritidsverksamhet på kvällstid

Barn och ungdomar mellan 9 – 16 år boende i Farsta erbjuds sommarkoloniverksamhet

Alternativa former för sommarlovsverksamhet ska finnas för stadsdelens barn och ungdomar

UPPFÖLJNING

Årlig utvärdering och uppföljning av besöksstatistik och brukarenkäter som kan visa om verksamheterna upplevts som attraktiva

Utvärdering av fritidsklubbssverksamheten görs av personal och elever en gång per termin samt genom brukarenkäter riktade till föräldrarna en gång per år

I verksamhetsberättelsen redovisas om verksamheten kommit igång

Uppföljning av hur stor andel som fått plats och i vilken mån de fått den plats de önskat

Uppföljning av vilka verksamheter som kommit till stånd och att de nått avsedd målgrupp

Stadsmiljöverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för området

- Säkra möjligheterna till lokalt inflytande över angelägna stadsmiljöfrågor

Förvaltningen avser att fortsätta med de metoder för medborgarinflytande som utvecklats inom ramen för stadsdelsförnyelsearbetet, t.ex. öppna planeringsmöten och bildande av arbetsgrupper för detaljutformning.

Investeringsplan Farsta stadsdelsområde

Medel för investering i park fördelas dels genom ansökningsförfarande dels med nyckeltal för parkskötseln. Farsta stadsdelsnämnd har ansökt om medel för upprustning av parken Olympiaplan samt medel för upprättande av lokal parkplan för Farsta stadsdelsområde. Medel har tilldelats för upprättande av lokal parkplan för Farsta. Trots att stadsdelsnämnden ej begärt medel för åtgärder vid Högdalstopparna har nämnden tilldelats medel för detta. Nämnden har inte tilldelats några medel för Olympiaplan.

De medel som fördelats med hjälp av nyckel föreslår förvaltningen fördelas enligt följande:

- Ombyggnad av parkväg mellan fastigheterna Golfspelaren 1 och Polot 8. Inriktningsbeslut att genomföra detta fattades av stadsdelsnämnden i samband med VP 2006. Projektet har inte kunnat genomföras 2006 då andra projekt blivit dyrare än beräknat.
- Renovering av en liten park vid Hovmästarvägen
- Utbyggnad av strandpromenad i Fagersjö

I frågor som berör näringsidkare ska dessa ges möjlighet att ta del av och påverka utförandet. Förvaltningen kan också fungera som en länk mellan lokala näringsidkare och stadens centrala förvaltningar.

För Farsta stadsdelsområde finns enligt stadsbyggnadskontoret ett stort antal pågående bostadsbyggnadsprojekt (c:a 2500-2700 lägenheter) som kommit mer eller mindre långt

i planprocessen. En stor andel av projekten utgörs av kompletteringsbebyggelse i befintliga bostadsområden. Ett avsevärt problem är det behov av boendeparkeringsplatser som uppstår i samband med nybyggnation, då möjligheten till gatuparkering ofta redan utnyttjas maximalt. Tillkommande behov av boendeparkering måste enligt förvaltningens uppfattning lösas inom fastighetsmark i större utsträckning än vad som skett hittills.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Öppna möten ska hållas före och efter större investeringsprojekt.

I små projekt skall de som är närmast berörda kontaktas för att ges möjlighet att påverka utformningen

UPPFÖLJNING

Närvarolistor från möten samt minnesanteckningar

Minnesanteckningar, uppföljningssamtal

Arbetsmarknadsfrågor

Kommunfullmäktiges mål för området

- Öka förvärvsfrekvensen
- Minska arbetslösheten bland ungdomar
- Öka andelen som arbetar i privat sektor
- Andelen invandrare som har praktik/arbete kombinerat med svenskundervisning ska öka i jämförelse med 2006 års utgång

Aktivt stöd till arbetssökande

Kompetenshöjande insatser erbjuds med syftet att stärka individens konkurrenskraft på arbetsmarknaden. De som söker försörjningsstöd på grund av arbetslöshet får stöd i att söka arbete, praktik eller arbetsträning. Alla ungdomar, 18-24 år, som är arbetslösa erbjuds en utvecklingsplan och stöd i att söka arbete som ger egen försörjning.

Samverkan

Arbetsforum, förvaltningens enhet för arbetsmarknadsfrågor, verkar för att olika aktörer såsom arbetsförmedling, lokalt näringsliv, utbildningsanordnare, bemannings- och rekryteringsföretag samarbetar och samordnar insatser för den enskilde. Uppdraget innebär att underlätta och understödja kontakter med arbetsmarknaden. Rådgivning i att starta eget företag kan erbjudas. Arbetsforum Sydost (AFSO), som ger stöd till vuxna arbetssökande, startade som ett projekt i samarbete med Enskede/Årsta-Vantör och Skarpnäck. AFSO fortsätter under 2007 som en del av den ordinarie verksamheten.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Utveckling av samverkan med arbetsförmedlingen

Ökat deltagande i insatser för arbetslösa ungdomar. Ökad konkurrenskraft på arbetsmarknaden för deltagande ungdomar.

Utökat erbjudande om arbetsträning

UPPFÖLJNING

Antal personer som får del av lokala samverkansavtal med arbetsförmedlingen

Antal deltagare i verksamheten Ungdomsforum jmf med 2006. Enkätuppföljning av antal nöjda deltagare och antal ungdomar som anser sig mer konkurrenskraftiga på arbetsmarknaden.

Antal personer som beviljats arbetsträning jmf med 2006

Ökad kontakt med privata näringslivet för ökat samarbete kring praktikplatser

Redovisa kontakter med stadsdelens tre företagareföreningar och antal praktikplatser jmf med 2006

Ekonomiskt bistånd

Kommunfullmäktiges mål för området

- Alla som idag är socialbidragsberoende på grund av arbetsbrist ska garanteras insats inom fem dagar

Kostnaderna för försörjningsstöd ska fortsätta att minska genom effektiv handläggning med stöd till arbetslösa. Den som ansöker om försörjningsstöd och står till arbetsmarknadens förfogande kommer att erbjudas en arbetsmarknadsinriktad insats inom fem dagar.

Vidareutveckling av projekt i samverkan med arbetsförmedling, primärvård och försäkringskassa ska bidra till att färre sökande blir långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Samarbete med andra stadsdelar, framför allt de närliggande, ska utvecklas under året. En organisationsöversyn kommer att göras rörande enheterna mottagning och försörjningsstöd under första halvåret.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Minskat antal personer som uppbär försörjningsstöd

Färre långtidsberoende bidragstagare

UPPFÖLJNING

Antal bidragstagare och antal personer som fått annan försörjning

Antal personer med bidragstid längre än 9 mån

Flyktingmottagande

Kommunfullmäktiges mål för området

- Andelen nyanlända flyktingar som har arbete inom introduktionsperioden ska öka i jämförelse med 2006 års utgång

Under 2007 beräknas 2 000 flyktingar tas emot i Stockholms stad, ungefär lika många som 2006. Ca 500 av dessa förväntas vända sig till Introduktion Nyanlända Sydost.

Genom ett utökat samarbete med Arbetsforum Sydost, utbildningsförvaltningen, arbetsförmedlingen och andra aktörer ska andelen flyktingar som har en egen försörjning vid introduktionstidens slut öka. Med individuellt anpassade åtgärder, praktikplatser och matchning ska arbetslöshetstiden förkortas. Fler som läser SFI kan få praktik bl.a. utifrån att staden själv erbjuder praktikplatser enligt de tagna arbetsmarknadspolitiska riktlinjerna.

Samarbete med vårdgivare och Transkulturellt Centrum ska bidra till att bryta trenden med sjukskrivningar. Äldre personer får vid behov hänvisning till äldre-SFI och kontakt med föreningslivet. Flyktingar som har ett bristfälligt boende erbjuds i samarbete med kommunövergripande verksamhet att få flytta till annan kommun.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Minst 30 % av deltagarna i introduktionen ska ha egen försörjning vid introduktionens avslut

UPPFÖLJNING

Andel deltagare som har egen försörjning.

Ökat antal deltagare som har praktik eller arbete kombinerat med svenskundervisning

Antal som under året har haft arbete eller praktik jmf med 2006

VALFRIHETEN SKA ÖKA

En aktiv kommunikation om den verksamhet, service och tjänster som erbjuds i Farsta stadsdelsområde ger större kunskap om vilka valmöjligheter som finns och bidrar därmed till ökad valfrihet. Kommunikationen ska vara tydlig och skapa rätt förväntningar på vår service och våra tjänster. Öppenhet och möjlighet till dialog och delaktighet ska underlätta i valet av service och tjänster samt leda till ökad insyn i våra verksamheter. Vår kommunikation ska förmedla den breda och mångsidiga verksamhet som finns.

Webbplatsen ska vara en väl utbyggd informationskälla och ge utrymme för kommunikation med tjänstemän och politiker. Vi ska informera om vår verksamhet och om privata alternativ. Den ska ge möjlighet till insyn och dialog. Information om stadsdelsområdets barnomsorgsalternativ ska kunna nås genom en gemensam plats i webbplatsen. Information om valmöjligheter inom äldreomsorgen ska utökas och göras tydligare. Det ska bli lättare att samlat kunna hitta de privata och kommunala alternativ som finns att välja på. Webbplatsens föreningsregister ska utvecklas för att tydligare visa på mångfalden av lokala verksamheter i stadsdelsområdet.

Genom media ska vi berätta om och synliggöra verksamheterna. Vi ska och fram goda exempel och resultat. Insatserna ska bidra till ökad kunskap och insyn i våra verksamheter samt i de olika valmöjligheter som erbjuds.

Förutsättningarna för personal att ta över verksamhet från staden och driva den vidare i enskild regi utreds för närvarande centralt i staden. Förvaltningen kommer aktivt att informera om de möjligheter som kommer att erbjudas för personal att "avknoppa" verksamhet.

Äldreomsorg

Kommunfullmäktiges mål för området

- Valfriheten för äldre ska öka jämfört med föregående år
- Äldre och deras anhöriga ska få tillgång till bättre information om möjligheter och specifika hjälpinsatser

Biståndsenheten för äldreomsorg ska fortsätta låta den enskilde vara delaktig i valet av utförare. Information om utförare, såväl kommunala som privata, lämnas till den enskilde av biståndshandläggaren.

Nämndens verksamhetsområde**MÅL**

Den enskilde med beslut om hemtjänst ska kunna välja utförare för beviljad insats

Alla äldre som fyller 75 år under 2007 ska få ett informationspaket om hur man ansöker om vård- och omsorg samt om vilka utförare som finns

UPPFÖLJNING

Brukarenkät under hösten 2007
Redovisning av valda utförare

Jämföra hur många äldre som fyllt 75 år och hur många som fått informationsmaterial

Stöd o service till personer med funktionsnedsättning

Kommunfullmäktiges mål för området

- Valfriheten för funktionshindrade ska öka jämfört med föregående år

Biståndsenheten för funktionshindrade ska fortsätta låta den enskilde vara delaktig i valet av utförare. Kundvalsmodellen gäller vid insatserna hemtjänst, ledsagning och avlösning. Den enskilde ska utöver möjlighet att välja utförare för beviljade insatser också kunna påverka hur och när insatsen ges.

Utförarna lämnar informationsmaterial till biståndshandläggarna vilket förmedlas till brukarna för att underlätta deras val.

Boendestödet för funktionshindrade läggs ned under 2007. Istället erbjuds hemtjänst alternativt hemtjänst i assistansliknande form beroende på det individuella behovet. Därmed utökas valmöjligheterna av utförare för den enskilde.

För att öka valfriheten i boendet har fem smålägenheter beställts av Svenska Bostäder i nyproduktionen vid Ågesta Broväg. De beräknas bli klara under hösten 2007. Lägenheterna är till för personer som har behov av visst stöd i hemmet, men inte behöver grupp- bostad. De som kan komma ifråga är framförallt personer med Aspergers syndrom och mycket lindrig utvecklingsstörning.

Nämndens verksamhetsområde**MÅL**

Den enskilde med beslut om handikappstöd ska kunna välja utförare för beviljad insats

Beviljade insatser ska verkställas inom rimlig tid

UPPFÖLJNING

Brukarenkät under hösten 2007
Redovisning av valda utförare

Genomgång och redovisning av avvikelser

SKOLA FÖR KUNSKAP**Förskoleverksamhet**

Kommunfullmäktiges mål för området

- Antalet barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) bör som mest vara 14 barn och för de äldre barnen (4-5 år) som mest 18 barn
- Andelen förskollärare i barnomsorgen ska öka
- Föräldrarnas valfrihet ska öka genom fler alternativ i barnomsorgen

Alla förskolor i stadsdelen når målet med antalet barn i barngrupperna och kommer även fortsättningsvis att ligga på denna nivå.

Föräldrarna har idag möjlighet att välja olika alternativ utifrån behov och önskemål. Inom stadsdelen finns privata och kommunala förskolor och dagbarnvårdare, allmän förskola, sju öppna förskolor samt omsorg på obekväm arbetstid. Vi kommer att stödja personal som vill övergå till att driva sin verksamhet i enskild regi.

Genom att arbeta med mottagande av studenter från lärarutbildningen, enligt den modell som utvecklats via Farstaprojektet, vill vi stärka de blivande lärarna för de lägre åldrarna att välja förskolläraryrket och på detta sätt öka andelen förskollärare inom barnomsorgen. Vid rekrytering kommer den sökande att få ta del av vilka möjligheter till kompetensutveckling för förskollärare som erbjuds inom stadsdelen.

För att förbättra arbetsmiljön för barn och personal kommer vi under året att vidta bullerdämpande åtgärder på förskolorna, genomföra en kartläggning över förskolekökens standard och starta ett arbete angående kostens betydelse för barnens trevnad och hälsa.

Utöver detta kommer barnens språkutveckling att vara ett prioriterat område tillsammans med den pedagogiska dokumentationen. I den senare synliggörs barns läroprocesser.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Antalet barn per förskoleavdelning för 1-3-åringar bör vara högst 14 och på avdelningar för 1-5-åringar och 3-5 åringar högst 18

Förskolebarnen ska aktivt stimuleras i sin språkutveckling

Föräldrarnas ska känna sig nöjda med bemötandet vid hämtning och lämning i ökad utsträckning

Barn i behov av särskilt stöd ska tidigt ges stöd och stimulans under sin tid i förskolan

Alla barn ska få ett bra och planerat överlämnande mellan förskola och skola.

Alla förskolor ska ha ett utarbetat egenkontrollprogram i sina kök

Utarbeta gemensamma matsedlar som är pris- och näringsberäknade

UPPFÖLJNING

Antalet barn per avdelning följs upp i samband med avläsningarna i mars och i september.

Uppföljning sker genom att förskolorna dokumenterar de olika metoder som använts för detta

Uppföljning sker via brukarundersökning.

Dokumenteras och följs upp i barnens individuella utvecklingsplaner.

En modell för hur överlämnandet ska ske utarbetas under våren 2007.

Programmen redovisas till kostchefen

Uppföljning kommer att ske via brukarundersökning

Grundskola och skolbarnomsorg

Kommunfullmäktiges mål för området

- Skolans huvuduppgift ska vara att förmedla kunskap
- Andelen elever som lämnar grundskolan med behörighet till gymnasiet ska öka jämfört med föregående läsår

- En omfattande satsning på läsning ska genomföras i lågstadiet
- Elevernas kunskaper ska utvärderas tidigare genom prov, skriftliga omdömen och betyg
- Skolköket i grundskolan ska minska jämfört med föregående läsår
- Lärarnas befogenheter att ingripa mot oordning och kränkningar ska öka och tydliggöras
- Mobbning ska minska genom ett stadsövergripande arbete och likabehandlingsplaner på alla skolor
- Läraryrkets status och attraktionskraft ska höjas
- Stockholms stad ska endast tillsvidareanställa behöriga lärare
- Skolpengens andel av grundschablonen ska uppgå till minst 70 procent
- Alla elever i skolår F-6 ska erbjudas en stimulerande och trygg skolbarnsomsorg

Samtliga grundskolor i stadsdelen har med stadsdelsförnyelsepengar och i samarbete med utbildningsförvaltningens bibliotekskonsulter fått möjlighet att rusta upp och utveckla sina skolbibliotek. Dessa har fräschats upp, moderniserats och återigen tagit plats som skolornas pedagogiska och kulturella centrum. Möjligheterna att köpa in utländsk barn- och ungdomslitteratur bidrar till att ge bättre förutsättningar till lästräning och läsglädje för alla elever.

Under många år har de flesta grundskolor i Farsta deltagit i NTA-projektet (Natur och teknik för alla). För att höja kvaliteten på undervisningen i naturvetenskapliga ämnen och teknik har deltagandet, speciellt för de yngre åldrarna, varit väldigt positivt. Under 2007 är ambitionen att samtliga skolor i Farsta ska delta.

Skolorna i Farsta arbetar aktivt med frågor kring normer och värdegrund. För att förebygga alla former av trakasserier och annan kränkande behandling, har alla utarbetat en likabehandlingsplan. På skolorna finns antimobbinggrupper, vars medlemmar görs kända för samtliga elever och personal, så att det är tydligt vilka man kan vända sig till om mobbing förekommer. Kravet på trygghet och arbetsro i skolan förutsätter att detta arbete fortsätter att prioriteras och utvecklas.

Inför att skolan överförs till utbildningsförvaltningen kommer stadsdelsförvaltningen under våren att utarbeta ett förslag till samverkansformer mellan skola, fritid och individ- och familjeomsorg.

Farstas skolor har redan under 2006 haft en högre skolpeng än 70% av grundschablonen men p.g.a. ett sjunkande elevantal och därmed högre lokalkostnader per elev, kommer omfattande neddragningar att krävas under 2007. För att öka utnyttjandegraden av våra skollokaler, kommer annan typ av verksamhet att beredas plats där.

Den tidigare svåra rekryteringssituationen på lärarasidan, har ibland resulterat i att obehöriga lärare tillsvidareanställts. Idag är situationen förändrad och därmed kommer endast formellt behöriga lärare att tillsvidareanställas.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Andelen elever som uppnår målen i matematik, svenska och engelska ska öka

UPPFÖLJNING

Elevernas kunskapsresultat kontrolleras bl.a. med hjälp av LUS, Stockholmsproven och de nationella proven

Betygs- och bedömaröverensstämmelsen vad

Lärarna från stadsdelens olika grundskolor

gäller elevernas kunskaper ska förbättras

träffas under året för att jämföra sina lokala kriterier

Skolbarnsomsorgen ska utgöra en integrerad del av skolans verksamhet och ska bidra till en ökad måluppfyllelse

Utvärdering av fritidshemsverksamheten görs av personal och elever en gång per termin samt som en del i de brukarenkäter föräldrarna får en gång per år

Elever i Farstas skolor ska inte utsättas för mobbning och annan kränkande behandling

Uppföljningen ska visa att likabehandlingsplanen är förankrad i alla skolor och om eleverna upplever någon positiv förändring

Särskola

Kommunfullmäktiges mål för området

- Särskoleelever ska ha samma rätt att välja skola som andra elever
- Fler speciallärare ska anställas
- Utbildningen i särskolan ska vara anpassad till elevens förmåga och behov av utmaningar

De fyra närliggande stadsdelarna Enskede-Årsta, Skarpnäck, Vantör och Farsta, fortsätter att samarbeta kring administration och organisation av verksamheten. Syftet är att i första hand inom våra fyra stadsdelar, kunna erbjuda alla elever inom särskolan en väl fungerande skolgång under hela grundskoletiden.

Instrumenten för att följa elevernas framsteg i olika ämnen och för att mäta hur de uppnått kunskapsmålen är inte tillräckliga. Därför kommer under året att utformas lokala kursplaner för grundsärskolan såväl som för träningsskolan. Kursplanerna ska underlätta en individuell uppföljning och ge en samlad bild av kunskapsutveckling/måluppfyllelse.

En ökad samverkan ska ske mellan grundskolan och särskolan samt särskoleklasserna emellan, för att främja förmågan till inlevelse och en ökad förståelse för andra människor.

Farstas särskola tenderar att öka i omfattning. För att upprätthålla en hög kvalitet, är det viktigt att vid nyrekrytering värna om lärarnas formella kompetens och lämplighet för uppgiften.

För att bidra till elevernas utveckling, är det viktigt att de efter var och ens förmåga ges en ökad delaktighet och ett ökat ansvar i skolvardagen, t.ex. för sin egen miljö, återkommande rutiner samt för det egna lärandet.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Uppföljningen av att eleverna nått kunskapsmålen ska förbättras

Vid nyanställning ska grundskollärare med specialpedagogisk påbyggnadsutbildning prioriteras

UPPFÖLJNING

Elevernas kunskapsutveckling ska stämmas av mot de lokala kursplanerna

Redovisas i en genomgång av andelen nyanställda med önskad kompetens

HÖGRE KVALITET I OMSORGEN

Äldreomsorg

Kommunfullmäktiges mål för området

- Kvaliteten i omsorgen ska öka jämfört med föregående år
- Den enskilde ska ges större inflytande över insatsen
- Kvalitetsgarantier för biståndsbedömningen ska införas som syftar till att säkerställa att en rättvis och lika biståndsbedömning sker i hela staden
- Livskvaliteten för de äldre inom vård- och omsorgsboenden samt för hemtjänstmottagare ska öka genom att vardagsaktiviteter ges en mer framträdande roll
- Servicehus ska bevaras som boendeform
- Hemtjänsten ska utvecklas för att kunna möta ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser i det ordinära boendet
- Fler öppna dagverksamheter för samvaro och aktivitet ska inrättas
- Fler anhörigvårdare ska uppleva att de får ett bra stöd
- Samarbetet med landstinget ska förbättras för att öka tryggheten för de äldre
- Utbildningsgraden ska höjas bland medarbetarna
- Frivilligorganisationernas arbete med äldre ska uppmuntras och utvecklas
- Satsningar ska göras för att uppmärksamma matens betydelse för äldres hälsa och livskvalitet

Personer i stadsdelens vård- och omsorgsboenden erbjuds redan regelbunden utevistelse och kulturella aktiviteter anordnas varje vecka. Samtliga boenden serverar vällagad och näringsberäknad kost som tillagas i köket på Farsta sjukhem. Förvaltningen har fått statliga medel till ett tvåårigt projekt för utveckling av kompetensen kring kost och måltider. Projektet riktar sig till all personal inom äldreomsorgen och kommer att genomföras tillsammans med Stiftelsen Stora Sköndal.

Stadsdelen har två öppna dagverksamheter för social samvaro och olika aktiviteter, en på Postiljonen i Svedmyra och en i Fagersjö. En förutsättning är att man själv kan ta sig till verksamheten. Dagverksamheten på Postiljonen har också en biståndsbedömd del, för personer med fysiska funktionshinder, som nu utökas från tre till fem dagar/vecka. Sommartid kommer man på Postiljonen att erbjuda utflykter för besökarna på dagverksamheten.

Vissa dagar finns outnyttjade platser i stadsdelens tre dagverksamheter för personer med demens. Dessa platser kan anhöriga, som vårdar närstående i hemmet, få möjlighet att använda för avlösning, utan biståndsbedömning. Personer med demens som har beslut om dagverksamhet kommer också att kunna få beslut om sällskap vid promenad till och från dagverksamheten, i stället för att som i dag åka färdtjänst.

Under 2007 kommer en anhörig- och äldrecentral att starta med stimulansbidrag från Länsstyrelsen. Syftet är att stärka och stödja anhöriga som vårdar en närstående för att förebygga överansträngning och ohälsa, ge enkel och lättillgänglig information, motverka eller bryta ensamhet och isolering, erbjuda anhörigkurser, -grupper och -nätverk samt ge stöd i krissituationer. Verksamheten kommer att bedrivas i en särskild lokal och ledas av en anhörigkonsulent. Förvaltningen har inbjudit föreningar, frivilligorganisationer, svenska kyrkan, landstinget samt anhöriga att samarbeta för att utveckla verksamheten. I lokalen kommer även öppen social dagverksamhet att erbjudas.

På Edö ålderdomshem kommer några lägenheter att användas som avlastningsplatser. Dessa platser kan efter biståndsbeslut användas om anhörigvårdaren blir sjuk eller be-

höver ett avbrott för att återhämta sig. De kan också användas för dem som varit på akutsjukhus men inte kan återvända direkt till hemmet.

Förvaltningen har fått statliga medel för insatser inom vård- och omsorg om de mest sjuka äldre. Genom att anställa resurspersoner kan förvaltningen genomföra en översyn av hur de äldre som bor på Edö äldreboende får sin kostförsörjning och sin hälso- och sjukvård tillgodosedd samt göra en total läkemedelsgenomgång tillsammans med läkare och apotekare.

På Farsta sjukhem kommer dubbelrummen på demensavdelningarna att avvecklas vilket medför en minskning med fem platser. I slutet av året 2007 kommer demensenheterna på Edö äldreboende att delas för att anpassas till Länsstyrelsens krav på färre boende per enhet.

Föreningar som bedriver verksamhet inom äldre- och handikappomsorgens område kan ansöka om ekonomiskt bidrag från stadsdelsnämnden. Bidragsgivningens syfte är att stödja och stimulera stadsdelens invånare att i organiserade former engagera sig i frivilligt socialt arbete, t.ex. väntjänst. Inför bidragsansökan 2007 kommer bidragskriterierna att revideras.

Stadsdelsnämnden fortsätter sitt samarbete med landstinget i Hökarängens närvårdcentral. I ett projekt inom Edö äldreboende kommer samarbetet att omfatta läkemedelsgenomgång för samtliga boende på Edö.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Den som önskar bo kvar i sitt hem ska känna sig trygg med det, även om han/hon har ett mycket komplext omvårdnadsbehov.

Stödet till anhöriga ska utökas och förbättras.

Den som bor på vård- och omsorgsboende ska få sin hälso- och sjukvård tillgodosedd enligt förvaltningens ledningssystem för kvalitet och säkerhet i hälso- och sjukvård.

Stadsdelsförvaltningens samarbete med landstingets aktörer ska fortsätta för att säkra de äldres trygghet.

UPPFÖLJNING

Enkät till vårdtagare inom hemtjänst med frågor om de känner sig trygga i att bo kvar i sitt hem.

I enkät fråga om besökarna/anhöriga känt stöd i att ha tillgång till dagverksamheter och avlastningsplatser och om anhörigvårdarna haft möjlighet att delta i anhörigcentralens verksamhet.

Granskning av journaler att hälso- och sjukvården tillgodosetts enligt ledningssystemet.

I enkät fråga om de äldre upplever trygghet när både landstingets sjukvård och kommunens omsorg är involverade.

Stöd o service till personer med funktionsnedsättning

Kommunfullmäktiges mål för området

- Kvaliteten i omsorgen ska öka jämfört med föregående år
- Den enskilde ska ges större inflytande över insatsen
- Kvalitetsgarantier för biståndsbedömningen ska införas som syftar till att säkerställa att en rättvis och lika biståndsbedömning sker i hela staden

En viktig uppgift för biståndsenheten är att vägleda föräldrar att hitta rätt instans för att ett barn ska få rätt stöd. Den enskilde ska vid behov kunna få hjälp att ansöka om stöd från andra instanser. Vidare ska berörda informeras om möjligheten att lämna synpunkter och klagomål samt vid behov kunna få hjälp att framföra dessa.

Varje individ i gruppboende och i daglig verksamhet har minst en ur personalen som stödperson. Stödpersonen och den enskilde gör genomförandeplan tillsammans. För att en person med utvecklingsstörning ska förstå vilka insatser han/hon får behövs att genomförandeplanen t.ex. skrivs i lättläst text eller illustreras med bilder eller saker. Enheterna inom funktionshinder kommer att arbeta med att förtydliga genomförandeplanerna.

De dagliga verksamheterna ska arbeta med att utveckla och samordna sina resurser för att deltagarna ska få arbetspraktik, kontakt med arbetsförmedlingen och därefter möjligen ett lönearbete.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

UPPFÖLJNING

Alla personer med insatser enligt LSS ska erbjudas individuell plan

Egenkontroll av personakterna

Den enskilde har möjlighet att delta i utformningen av insatserna

I uppföljande samtal fråga den enskilde (eller närstående) om han/hon förstår sin genomförandeplan.

Beviljade insatser ska utföras i enlighet med målformuleringen i beställningen.

Brukarundersökning och genomgång av genomförandeplaner. Klagomålshantering

Den enskilde ska erbjudas genomgång av sina insatser minst en gång per år

Granska dokumentation att uppföljning skett.

Den enskilde ska få hjälp att hitta arbetsuppgifter som svarar mot individens förmåga.

Statistik på hur många man funnit arbetsuppgifter till

Individ- och familjeomsorg, inkl. socialpsykiatri

Kommunfullmäktiges mål för området

- Förebyggande och tidiga insatser till barn och ungdomar ska prioriteras
- Hemlöshet ska förebyggas och olika stöd- och vårdboenden ska utvecklas
- Alla hemlösa ska omfattas av tak-över-huvudet-garantin
- Missbruk ska förebyggas, särskilt ska nyrekryteringen i åldern 13-25 år motverkas.
- Samarbetet mellan individ- och familjeomsorgen och skolan ska stärkas.
- För personer med psykiska funktionsnedsättningar ska bostäder i olika former byggas ut och möjligheterna till sysselsättning, studier och arbete förbättras.

Förebyggande och tidiga insatser för barn och ungdom

Ungdomsmottagningen förebygger bl a genom att stärka ungdomar i att respektera sig själva. Ett stödboende för ungdomar startas under året.

Som komplement till insatsen kontaktperson/-familj kommer samtalsgrupper att erbjudas föräldrar samtidigt som barnen erbjuds helgkollo, via projektmedel från länsstyrelsen. Humlan, gruppverksamhet för barn till föräldrar med missbruk fortsätter. Former för att rekrytera de barn som behöver detta stöd utvecklas. En gruppverksamhet riktad

till barn med separerade föräldrar planeras starta under året. Enskilda stödsamtal med barn enligt "trappan modellen" för barn som bevittnat våld kommer att ges.

Samarbetet med förskolor och skolor som förbättrats under hösten 2006 kommer att vidareutvecklas under året. Regelbundna träffar är inplanerade. Aktuella frågeställningar är bl a anmälningsskyldighet och rättssäkerhet.

Farstas fältassistenter bedriver sitt arbete bland barn och ungdomar med riskbeteenden. Arbetssättet bygger på relationsskapande i syfte att stärka och stötta de unga att bryta destruktiva beteenden. Metoderna kan vara spontana aktiviteter, tjej- och killgrupper, lägerverksamhet och enskilda samtal.

Fältassistenter arbetar i nära samverkan med föräldrar, skola, polis, fritidsgårdar, föreningsliv och socialtjänst. Fältassistenter genomför under ledning av samordnaren för det drogförebyggande arbetet tillsyn av folköls- och tobaksförsäljningen hos de lokala handlarna.

Hemlösheten ska förebyggas och stödboenden utvecklas

Rörliga Teamets uppsökande verksamhet utvecklas under år 2007. Rörliga Teamet ska hänvisa hemlösa till socialpsykiatri och vuxenheten för erbjudande om boende enligt tak-över-huvudet-garantin och långsiktiga stödjande insatser. Boendestöd ska minska risken för vräkning på grund av störande beteende. Ekonomiskt bistånd ska ges så att det motverkar att hyresskulder uppstår.

Hemlösa ges stöd genom dagverksamheten Porten. Förnyad ansökan om projektmedel för att starta ett lågtröskelboende kommer att inlämnas till länsstyrelsen. Personer med psykiska funktionshinder, placerade i HVB-hem erbjuds boende i stadsdelen, vilket innebär kvalitetshöjning och samtidigt minskade vårdkostnader. Fler tränings- och försökslägenheter för personer på väg till självständigt boende ska rekvireras.

Sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder

Utbudet av sysselsättningsverksamheter breddas för att motsvara yngres behov och önskemål. Stadsdelens sysselsättningsverksamheter är intäktsfinansierade vilket kräver marknadsföring och att platser säljs. Den enskildes fria val innebär att personer med psykiska funktionshinder kan välja sysselsättning i annan stadsdel.

Enligt stadsdelsnämndens beslut kommer Emma-verksamheterna att flytta till Tallkrogens Hus i början av året. Lokalerna Emma-kuggen och Emma café avvecklas för socialpsykiatriens verksamhet. Stadsdelen kommer att fortsätta arbetsverksamheterna Edöstrand café och restaurang samt Farsta hunddagis. Den öppna sociala verksamheten med träfflokal och studiecirkel fortsätter att utvecklas i Tallkrogens hus.

Samarbetet med landstingets psykiatri i Bodbetjänten, ett stödboende för psykiskt funktionshindrade som är dömda enligt LRV, fortsätter.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Förbättrade utredningar inom Barn Ungdom med syfte att färre barnfamiljer ska behöva återkomma till socialtjänsten

Nya familjehem ska ges grundutbildning

UPPFÖLJNING

Antalet familjer som återkommer jämfört med föregående år

Andel nya familjer som fått utbildning

Gruppverksamheter för barn ska utökas	Antal deltagande barn och antal grupper som genomförts under året
Föräldrar till barn/tonåringar som behöver stöd i sin föräldraroll ska få det	Föräldraenkäter och återträffar efter avslutade utbildningar och gruppverksamheter
Inköpsstudier för att se om handlarna följer lagen om 18-årsgräns ska genomföras minst två gånger per år i samtliga försäljningsställen som säljer tobak och folköl	Resultaten redovisas i en årlig rapport till Farsta SDN
Risken för hemlöshet ska minska genom utökad uppsökande verksamhet	Antal personer som kontaktats av rörliga teamet och antalet vräkningar jmf med tidigare år
Hemlösa missbrukare ska få tillgång till en mer sammanhängande vårdkedja	Dagverksamheten "Porten" utvärderas hösten 2007
Personer med psykiska funktionshinder ska erbjudas adekvat boendeform	Kartläggning av behovet av stödboende, tränings- och försökslägenheter och hur behoven tillgodosätts

EN TRYGG OCH SNYGG STAD

Insatser för ett tryggare stadsdelsområde

Kommunfullmäktiges mål för området

- Kvinnofrid ska råda både i hemmen och på gatorna

Kvinnofrid

Handlingsplanen för Kvinnofrid ska förankras inom Individ och familjeomsorgen och en kartläggning ska klargöra hur många misshandlade kvinnor som är kända inom förvaltningens verksamheter. Organisationen av kvinnofridsarbetet ska ses över och information ska ges till alla som kan tänkas vara berörda, bl a ungdomsmottagningen.

Drog- och brottsförebyggande insatser

Trygghetsvandringarna som har sitt ursprung i Farsta BRÅ:s arbets- och undergrupper ska fortsätta. Stadsdelsområdet har kartlagts utifrån vilka områden som känns mest otrygga för olika befolkningsgrupper och vid skilda tider på dygnet. Vid de s.k. trygghetsvandringarna ska utpekade områden gås igenom med ungdomar och vuxna och förslag på trygghetsskapande åtgärder läggas. Förslagen återförs till Farsta BRÅ som ansvarar för att bereda och föra förslagen vidare.

För att öka kunskapen om drog- och brottsförebyggande arbete bland chefer, politiker och nyckelpersoner i stadsdelen ska utbildning i allmän preventionskunskap genomföras. Samverkan och informationsutbyte ska ske mellan skola, stadsdelsförvaltning, polis och andra berörda organisationer genom Farsta BRÅ och BRÅ ungdom.

För att förhindra en tidig debut av alkohol- och tobakskonsumtion bland barn ska tillsynsarbetet av tobak och folköl samt antilangningskampanjerna fortsätta. Samordningsansvaret för detta ligger på stadsdelens preventionssamordnare.

Alla föräldrar med barn i årskurs 7-9 ska få utbildning om unga och alkohol samt informeras om resultaten i Stockholmsenkäten (f.d. drogvaneundersökningen).

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Kunskapen om kvinnofridsfrågor ska öka inom individ och familjeomsorgen

Organisationen av kvinnofridsarbetet ska utvecklas

Invånarna ska känna sig tryggare i sitt närområde

UPPFÖLJNING

Genomgång av hur information lämnats ut

Redovisning av hur organisationen kring frågan har utvecklats under året

Följs upp i Stockholmsenkäten 2008 (för ungdomar)

Städverksamhet

Kommunfullmäktiges mål för området

- Säkra möjligheterna till lokalt inflytande över angelägna stadsmiljöfrågor
- Klotter på stadens byggnader ska saneras inom 24 timmar, prioriterat på skolor och förskolor. En ny klotterpolicy tas fram. Förhandling med andra aktörer ska påbörjas. Nätverk av frivilliga klotterspanare ska uppmuntras

De senaste åren har varit relativt snörika i Stockholmsområdet vilket ofta har lett till underskott i budgeten för vinterväghållning. Underskottet har medfört att besparingar har gjorts på städning och parkskötsel. Eftersom huvuddelen av vinterväghållningen nu flyttas till trafikkontoret blir effekten av underskott p.g.a. vinter betydligt mindre. I avtalet med skötselentreprenören ersätts driftinsatser såsom plockstädning, gräsklippning, ogrärensning o.s.v. efter utfört arbete. Då underskott i vinterväghållningen inte kommer att slå lika hårt kan det bli upp till en fördubbling av driftinsatserna jämfört med tidigare år.

Klotter på stadsdelens anläggningar anmäls till stadsdelens saneringsentreprenör. Stickprov från säsongen 2006 visar att entreprenören har tagit bort klotter inom 24 timmar efter beställningstidpunkt.

Under året ska en lokal parkplan upprättas för Farsta stadsdelsområde. Parkplanen ska ligga till grund för hur arbetet med parkskötsel och parkinvesteringar skall bedrivas. Parkplanen bör tas fram i samråd med medborgarna så att prioriteringar enligt densamma stämmer överens med boendes förväntningar gällande parkskötseln.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Parkskötseln i området skall förbättras

Parkplan skall tas fram i samråd med boende i Farsta

Klotter på stadsdelens anläggningar skall tas bort inom 24 timmar från beställningstidpunkten.

UPPFÖLJNING

Jämförelse av frekvenser såsom antal gräsklippningar o.s.v.

Närvarolistor från möten, minnesanteckningar.

Stickprov av utfört arbete.

EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH SÄNKT SKATT

Ekonomi- och styrningsfrågor

Kommunfullmäktiges mål för området

- Planerad verksamhet ska ske inom given ram och prioritering och genom effektiviseringar ska resurser frigöras för kärnverksamheten

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Verksamheten ska rymmas inom tilldelad budget och resurserna ska användas effektivt

UPPFÖLJNING

Månads- och tertialrapporter samt bokslut

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Förslag till driftsbudget 2007

Anslag för nämndens verksamhet, mnkr	Kostnader	Intäkter	Varav omslutningsförändringar	Netto	Budget 2006 Netto
Nämnd och administration	48,5	0,0	0,0	48,5	51,2
Stadsmiljö	11,3	0,0	0,0	11,3	21,3
Individ och familj	112,3	5,1	2,5	107,2	105,2
Flyktingmottagande	5,8	0,0	0,0	5,8	4,8
Förskola	187,2	11,6	0,2	175,6	168,0
Skolbarnsomsorg	28,0	4,7	1,5	23,3*	46,3
Grundskola	135,2	2,0	2,0	133,2*	274,4
Särskola	7,9	0,0	0,0	7,9*	15,1
Fritid och kultur	26,0	0,7	0,7	25,3	25,0
Äldreomsorg	501,7	65,4	53,7	436,3	422,1
Omsorg om funktionshindrade	141,3	19,3	19,3	122,0	122,7
Summa anslag 1	1 205,2	108,8	79,9	1 096,4	1 256,1
Anslag för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder, mnkr					
Ekonomiskt bistånd	102,5	2,2	0,0	100,3	108,9
Arbetsmarknadsåtgärder	15,2	6,0	2,9	9,2	7,4
Summa anslag 2	117,7	8,2	2,9	109,5	116,3
Totalt Farsta stadsdelsnämnd	1 322,9	117,0	82,8	1 205,9	1 372,4

*beloppen avser 1:a halvåret

Ekonomiska förutsättningar för verksamhetsplanen 2007

Kommunfullmäktige har beslutat om en budget för Farsta stadsdelsnämnd som är 166,5 miljoner kronor lägre än 2006. I jämförelsen har hänsyn tagits till de prestationsförändringar som skett under 2006. Minskningen beror i huvudsak på att ansvaret för grundskola, skolbarnsomsorg, särskola, fritidsklubbar och gatuskötsel flyttas till andra nämnder under 2007. Äldreomsorgen har fått en kraftigt ökad budgetram beroende på en kvalitetsåtgärder inom hemtjänst och en befolkningsökning. En viss ökning av budgeten

finns även inom förskola. Flertalet av verksamheterna måste hantera kommande pris- och löneökningar inom befintlig ram.

I förvaltningens förslag till fördelning av budget ingår att en omflyttning görs inom vissa verksamheter i förhållande till vad stadens fördelningssystem ger. Arbetsmarknadsåtgärder får 2,1 mnkr av ekonomiskt bistånd, kultur får 0,4 mnkr av förskola, individ- och familjeomsorg får 2,2 mnkr från konsument och 1 mnkr från barn- och ungdomsverksamheten.

Även under kommande år sker relativt stora förändringar i vår befolkning vilket gör att ytterligare anpassningar behöver göras i flera verksamheter. T ex ökar antalet förskolebarn medan antalet skolelever fortsätter att minska. De yngre pensionärerna minskar i antal medan de äldre ökar något de närmsta åren. Demografiska förändringarna påverkar hur vi behöver rekrytera eller avveckla personal men framförallt behovet av lokaler. Genom att anpassa lokalerna i tid kan vi skapa ett bättre ekonomiskt utrymme till själva verksamheten.

*Befolkningsförändringar åren 2005 och 2010, vissa grupper**

År, antal personer	1 – 5 år	6 – 15 år	65 – 79 år	80 - år
2005	2 431	4 898	5 809	3 394
2010	2 734	4 700	5 513	3 432

* statistik från USK med hänsyn tagen till planerad nybyggnation

Central medelsreserv

I den centrala medelsreserven i stadens budget finns bland annat avsatt medel för arbete med hemlösa, rörliga team och prestationsförändringar inom förskola samt omsorg om funktionshindrade. Nämndens budget justeras i samband med tertialrapporterna för prestationsförändringar och eventuellt ytterligare tilldelade medel.

Omslutningsförändringar

Kommunfullmäktiges ramar innehåller kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet. I verksamhetsplanen tillkommer kostnader och intäkter för försäljning till bland annat andra förvaltningar samt för externt finansierade projekt.

I verksamhetsplan 2007 föreslås omslutningsförändringar med totalt 82,8 miljoner kronor. I första hand avser de försäljning av verksamhet. För 2006 beräknas de bli ca 170 miljoner kronor. Den kraftiga minskningen beror på att stadsdelsförnyelseprojektet, kompetensfonden och miljömiljarden nu är avslutade. Dessutom kommer flertalet av de anställningsstöd som förekommer att minska under 2007.

Resultatenheter

Tidigare har skolorna med tillhörande förskolor varit resultatenheter. Eftersom ansvaret för grundskolan ska överföras till utbildningsnämnden fr.o.m. 1 juli föreslås att en delning görs redan 1 januari mellan förskola och skola. P.g.a. den korta planeringstiden föreslås att förskolorna för närvarande blir resultatenheter utifrån nuvarande organisation. En översyn kommer att genomföras under 2007 för att se om förändringar av ledningsorganisationen behöver vidtas. Totalt blir det 21 resultatenheter.

Förskolor		Skolor
Tallkrogen centrala	Sköndal norra	Gubbängen
Tallkrogen västra	Sköndal södra	Tallkrogen
Morkullan i Tallkrogen	Ekbergabacken i Farsta	Sköndal/Sandåkra
Gubbängen	Farsta centrala	Hökarängen/Skönstaholm
Hökarängen östra	Fagersjö östra	Kvickentorp/Fagersjö
Hökarängen västra	Fagersjö västra	Västboda
Frida i Hökarängen	Farsta Strand	Hästhagen/Magelungen

Samtliga resultatenheter är intäktsfinansierade. Det innebär att de får sina intäkter utifrån de prestationer de utför. Respektive belopp/pris per prestation redovisas under respektive verksamhetsområde. Även utförarna inom äldre- och handikappomsorgen är intäktsfinansierade genom pris per dygn eller brukare från och med 2007. P.g.a. att "pengssystem" förmodligen kommer att införas i staden 2008 inom äldre- och handikappomsorgen så avvaktar vi med att göra de enheterna till resultatenheter

Ekonomiska förutsättningar per verksamhetsområde

Nämnd och förvaltningsorganisation

mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Nämnd och ledning	16,0	0,0	16,0	13,1
Kansli, IT och personalavdelning	22,9	0,0	22,9	26,9
Ekonomi och lokalavdelning	9,6	0,0	9,6	11,2
Summa nämnd o gemensam adm.	48,5	0,0	48,5	51,2
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		

Förvaltningens kostnader för nämnd och gemensam administration kommer att minska under 2007. När grundskolan mm övergår till annan förvaltning motsvarar det 25 % av nettobudgeten. För närvarande görs en översyn av förvaltningens alla administrativa resurser. Vi bedömer att vi kan komma att få en övertalighet om 10-15 tjänster. En del av dessa kan lösas genom pensioner. Samtliga berörda tjänster förhandlas i särskild ordning. Därutöver kommer lokaleffektiviseringar att göras. För att öka effektiviteten genom samutnyttjande kommer förvaltningen att söka andra förvaltningslokaler.

Stadsmiljö

Drift mnkr	Budget 2007			VP 2005
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Parkskötsel	9,6	0,0	9,6	19,9*
Avskrivningar och räntor	1,7	0,0	1,7	1,4
Summa stadsmiljö	11,3	0,0	11,3	21,3
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		

*2006 hade nämnden även ansvar för gatuskötsel.

Budgeten har minskat beroende på att ansvaret för gatuskötsel övergår till trafiknämnden. Förvaltningen kommer inte heller att arbeta med frågor som rör Agenda 21/miljö. Med beaktande av att det är ett förändrat ansvar så innebär det en budgetförstärkning med ca 1,5 miljoner kronor till parkskötsel. Det gör att förutsättningar finns att göra ytterligare satsningar på städning och klottersanering.

Investeringar mnkr	Budget 2007			VP 2006 Netto
	Kostnader	Intäkter	Netto	
Högdalstopparna	2,0	0,0	2,0	
Parkplan för Farsta	0,8	0,0	0,8	
Strandpromenad Fagersjö	0,5	0,0	0,5	
Parkupprustn. Hovmästarvägen	0,4	0,0	0,4	
Omb. parkväg i Gubbängen	0,2	0,0	0,2	
F.n. ofördelat utrymme	0,5	0,0	0,5	
Summa parkinvesteringar	4,4	0,0	4,4	2,9

För 2007 har Farsta stadsdelsnämnd 1,6 miljoner kronor att besluta om. Pengarna till Högdalstopparna och framtagande av parkplan är redan intecknade genom marknämnden. Förvaltningen föreslår fördelning enligt ovanstående. Då nämnden ej begärt medel för Högdalstopparna ska förvaltningen undersöka om möjligheten att omdisponera medlen till något mer angeläget investeringsprojekt.

Individ och familjeomsorg

mnkr	Budget 2007			VP 2006 Netto
	Kostnader	Intäkter	Netto	
Gemensamma kostnader	2,9	0,0	2,9	1,1
Barn och ungdom	47,9	0,8	47,1	48,9
Vuxen	25,8	1,8	24,0	22,0
Socialpsykiatri	35,7	2,5	33,2	33,2
Summa Individ och familj	112,3	5,1	107,2	105,2
<i>varav omslutningsförändring</i>	2,5	2,5		

Under 2006 har individ- och familjeomsorgen underskott. Åtgärder har vidtagits under hösten 2006. Då dessa inte varit i tillräcklig omfattning behöver fortsatt arbete göras med att se över arbetssätt och bemanning. En översyn kommer att göras av familjerätten för att möjliggöra ett ökat samarbete med andra stadsdelsförvaltningar.

Priser till utförare inom socialpsykiatri

Verksamhet	Internt pris	Externt pris
Hunddagis	5 680 kr/månad heltid	5 964 kr/månad
Edö kiosk/restaurang	4 400 kr/månad halvtid	4 620 kr/månad halvtid
Emma IT	7 000 kr/månad heltid	7 350 kr/månad heltid
Lingberga gruppbostad	1 265 kr/dygn	1 328 kr/dygn
Boendestöd	241 kr/timme	253 kr/timme
Träfflokal Emma	Anslag 2,3 mnkr	

Priset per hund som hundägaren betalar är 2 000 kr i månaden. Emma IT startar när det ekonomiskt finns tillräckligt många biståndsbedömda brukare.

Flyktningmottagande

mnkr	Budget 2006			VP 2005 Netto
	Kostnader	Intäkter	Netto	
Summa flyktningmottagande	5,8	0,0	5,8	4,8
<i>varav omslutningsförändring</i>	0,0	0,0		

Budgeten för flyktingmottagningen 2007 uppgår till 5,8 mnkr, och kommer att justeras under året utifrån prestationsförändringar. Förvaltningen har begärt hos stadsledningskontoret att särskild uppmärksamhet måste göras i resurstilldelningen för att det nu finns ett särskilt boende för ensamkomna barn och ungdomar i vår stadsdel.

Förskola

mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Förskolepeng till enheterna	123,9	11,4	112,5	
Hyror och lokaldrift	19,5	0,0	19,5	
Lokalåtgärder	6,5	0,0	6,5	
Löner förskolechefer	8,5	0,0	8,5	
Barn i behov av särskilt stöd	14,0	0,0	14,0	
Övrigt	12,7	0,2	12,5	
Öppen förskola	2,1	0,0	2,1	
Summa förskola	187,2	11,6	175,6	168,0
<i>Varav omslutningsförändringar</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>		

Kommunfullmäktige har höjt schablonen till förskoleverksamhet med 1,6 %. För 2007 föreslår förvaltningen att förskolepengen höjs med 3,0 %. Förskolepengen ska täcka alla kostnader på enheterna förutom förskolechefernas löner, lokalhyra och -drift, omsorg på obekväm arbetstid och medel för språkstödande verksamhet. Därutöver fördelas medel för barn i behov av särskilt stöd och språkstöd av stödenheten efter ett ansökningsförfarande. Förvaltningen har även avsatt ett högre belopp än tidigare för att göra olika åtgärder för att förbättra arbetsmiljön i förskolelokaler.

Schablon från staden

	Förskola	Familjedaghem	Allmän förskola
1-3 år	119 910	108 910	
4-5 år	100 660	89 660	47 840

Förslag till förskolepeng till enheterna

	Förskola	Familjedaghem	Allmän förskola
1-3 år	92 250	99 460	
4-5 år	72 680	79 890	26 330

Grundskola och skolbarnsomsorg

Grundskola mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Peng till enheterna	78,0	2,0	76,0	274,4
Hyror och lokaldrift	28,2	0,0	28,2	
Lokalåtgärder	2,0	0,0	2,0	
Löner rektorer	3,8	0,0	3,8	
Barn i behov av särskilt stöd	21,8	0,0	21,8	
Övrigt	1,4	0,0	1,4	
Summa grundskola	135,2	2,0	133,2	274,4
Särskola	7,9	0,0	7,9	15,1
<i>Varav omslutningsförändringar</i>	<i>2,0</i>	<i>2,0</i>		

Skolbarnsomsorg mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Peng till enheterna	16,3	3,2	13,1	
Lokalhyra fritidshem	5,0	0,0	5,0	
Särskola fritidshem	1,1	0,0	1,1	
Övrigt fritidshem	0,8	0,2	0,6	
Kollo	2,6	1,0	1,6	
Fritidsklubbar	2,2	0,3	1,9	
Summa skolbarnsomsorg	28,0	4,7	23,3	46,3
<i>Varav omslutningsförändringar</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>		

Kommunfullmäktige har höjt grundschablonen till grundskolan med 1,7 % och sänkt för skolbarnsomsorgen med 0,4 %. För 2007 föreslår förvaltningen att skolpengen sänks med 6,0 % och att pengarna för skolbarnsomsorg höjs med 2,1 %. Skälet till sänkningen är att Farstas kommunala grundskolor även under 2006 har haft en elevantalsminskning med nästan 100 elever. Orsaken är främst demografisk. Färre barn i området uppnår skolåldern än de som går ut grundskolan. Konsekvenserna av detta blir att färre elever ska dela på samma kostnader för skolornas hyra, underhåll och administration. Skolpengen ska täcka alla kostnaderna för skolans verksamhet förutom lokalhyror och drift, rektors lön samt till viss del kostnader för barn i behov av särskilt stöd. Utöver pengarna fördelas även 11,4 miljoner kronor till de olika skolorna för att täcka kostnader för modersmål och svenska som andra språk. Fördelningen är gjord utifrån faktiska antalet elever med dessa behov under höstterminen. Kostnader för externt placerade elever täcks av det socioekonomiska tilläggsanslaget. Tillsammans med förväntade pris- och löneökningar kommer detta att ställa mycket stora krav på anpassningar inom skolorna.

Särskolans schabloner är höjda med 2,5 – 3 %.

Schablon från staden 1:a halvåret

	År F-3	År 4-6	År 7-9	Skolbarnsomsorg 6-9 år	Skolbarnsomsorg 10-12 år
Grundschablon	29 315	31 715	36 885	19 200	15 000

Den av staden angivna miniminivån för skolpeng i grundskolan

	År F-3	År 4-6	År 7-9
Peng	19 680	22 125	24 560

Förslag till skolpeng till enheterna 1:a halvåret

	År F-3	År 4-6	År 7-9	Skolbarnsomsorg 6-9 år	Skolbarnsomsorg 10-12 år
Peng till enheter	20 670	23 270	25 270	14 075	13 000

Fritid, kultur och konsumentrådgivning

mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Fritidsgårdar	8,7	0,6	8,1	
Parklekar/kvartersgårdar	9,1	0,1	9,0	
Övrig fritidsverksamhet	6,1	0,0	6,1	
Kultur	1,5	0,0	1,5	1,5
Konsumentrådgivning	0,6	0,0	0,6	1,2
Summa	26,0	0,7	25,3	25,0
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>		

Verksamheten behöver ses över under våren i samband med att ansvaret för fritidsklubbarna går över till skolan. I dag är flera av våra fritidsverksamheter integrerade med varandra för att uppnå bra effektivitet och kvalitet.

Inom parklekarna kommer vi även i fortsättningen att bedriva en naturskola som vänder sig till alla barn och unga i området. Eftersom detta även kan användas som en del i grundskolans undervisning kommer vi att erbjuda klasser undervisning i naturen. Priset per undervisningstillfälle föreslås vara 500 kr. Tidigare har verksamheten varit projektfinansierad.

Fritidsklubbarna vänder sig med eftermiddagsverksamhet till år 4-6. Familjerna betalar 1 000 kr för vårterminen varav avgiften är 200 kr och 800 kr är mellanmål.

Äldreomsorg

mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Hemtjänst och servicehus	126,1	10,1	116,0	
Särskilda boendeformer	349,2	55,3	293,9	
Biståndsbedömning, dagverksamhet, rehabilitering, övrigt	26,4	0,0	26,4	
Summa äldreomsorg	501,7	65,4	436,3	422,1
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>53,7</i>	<i>53,7</i>		

Budgeten för äldreomsorgen har ökat med 14,9 miljoner kronor. Ersättningen till den privata hemtjänsten är höjd med 5 % enligt beslut i kommunfullmäktige. I äldreomsorgens totala budget beräknar vi att antalet brukare ökar något inom främst hemtjänsten. För särskilt boende beräknar vi en minskning i förhållande till den nivå som är idag. Priserna hos privata entreprenörer inom särskilt boende ökar enligt avtal med ca 2-3 %.

Priser till utförare

Verksamhet	Internt pris	Externt pris
Farsta sjukhem, demens	1 740 kr/dygn	1 827 kr/dygn
Farsta sjukhem, sjukhem	1 534 kr/dygn	1 610 kr/dygn
Farsta sjukhem, korttid	1 637 kr/dygn	1 719 kr/dygn
Farsta sjukhem*, dagvård	450 kr/dag	473 kr/dag
Postiljonen, demens	1 815 kr/dygn	1 906 kr/dygn
Postiljonen, ålderdomshem	1 582 kr/dygn	1 661 kr/dygn
Postiljonen, korttid	1 768 kr/dygn	1 856 kr/dygn
Edö, demens	1 645 kr/dygn	1 728 kr/dygn

Edö, ålderdomshem	1 226 kr/dygn	1 288 kr/dygn
Edö servicehus bottenplatta	6 059 kr/månad	6 362 kr/månad
Ängsö	1 564 kr/dygn	1 642 kr/dygn

* Dagvårdsverksamheterna Gästtugan och Blomstergården, sorterar under chefen för Farsta sjukhem

De privata utförarna inom hemtjänst får ersättning som är fastställd av kommunfullmäktige. Förvaltningens egen öppna hemtjänst samt hemtjänsten på Edö servicehus ersätts i enlighet med prislistan med 5 % avdrag för administration.

Omsorg om funktionshindrade

mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Insatser för funktionshindrade	136,4	19,3	117,1	118,2
Handläggning	4,9	0,0	4,9	4,5
S:a omsorg funktionshindrade	141,3	19,3	122,0	122,7
varav omslutningsförändring	19,3	19,3		

Budgeten är i princip oförändrad i förhållande till 2006. Det gör att enheterna själva måste täcka sina pris- och löneökningar.

Priser till utförare

Gruppbofästäder	Internt pris	Externt pris
Omsorgsnivå 11	385 kr/dygn	Ej aktuellt
12	802 kr/dygn	”
13	1 187 kr/dygn	”
14	1 605 kr/dygn	”
15	2 961 kr/dygn	”
16	i särskild ordning	”

Daglig verksamhet	Internt pris	Externt pris
Omsorgsnivå 21	180 kr/dag	189 kr/dag
22	540 kr/dag	567 kr/dag
23	729 kr/dag	766 kr/dag
24	986 kr/dag	1 035 kr/dag
25	1 501 kr/dag	1 576 kr/dag
26	i särskild ordning	i särskild ordning

Ersättningen för de enheter som utför personlig assistans är 221 kr/timme internt och 232 kr/timme externt. Priset för Dagverksamheten Brevduvan är 1 200 kr/dag.

Försörjningsstöd och arbetsmarknadsinsatser

mnkr	Budget 2007			VP 2006
	Kostnader	Intäkter	Netto	Netto
Försörjningsstöd	84,8	2,2	82,6	91,5
Handläggning försörjningsstöd	17,7	0	17,7	17,4
Arbetsmarknadsåtgärder	15,2	6,0	9,2	7,4
Summa anslag 2	117,7	8,2	109,5	116,3
varav omslutningsförändring	2,9	2,9		2,5

Budgeten för ekonomiska biståndet har minskat på grund av att en högre sysselsättningsgrad bland befolkningen förutses. Under förutsättningen att inte något oförutsett inträffar är budgeten i nivå med vad kostnaderna har varit under hösten 2006, ca 6,8 mnkr per månad.

Personalfrågor

Kommunfullmäktiges mål för området

- Staden ska vara en modern och attraktiv arbetsgivare

Under året ska ett nytt kompetensutvecklingsprogram utarbetas som ett led i chefsutvecklingen för samtliga chefer i förvaltningen. I detta arbete kommer stadens ledarstrategi att vara vägledande. Personalfunktionen kommer att fortsätta utvecklingen mot ett konsultativt arbetssätt.

Det arbete som pågått med att sänka sjukfrånvaron kommer att fortsätta under 2007. Den återkommande utbildningen för chefer i förebyggande arbete och rehabilitering kommer att genomföras även 2007. Fokus kommer att ligga på att förebygga korttidsfrånvaro genom riskbedömning, förebyggande arbete och åtgärder beslutade i samråd med företagshälsovården. Vid studier av de långtidssjukskrivna kan man se att en hög procent har föregåtts av många korttidssjukskrivningar, det gör att de korttidssjukskrivna är en viktig grupp att synliggöra. En utökning av friskvårdsinsatserna för förvaltningens samtliga anställda kommer att ske.

Inom äldreomsorgen har 85 % av de tillsvidareanställda vårdbiträdes- eller undersköterskekompetens. Målet för 2007 är 90 % och för treårsperioden att alla som är eller blir tillsvidareanställda inom äldreomsorgen ska ha lägst vårdbiträdeskompetens.

Under 2007 ska dokumentationsprogrammet ParaSoL införas för all vård- och omsorgspersonal, alltså inom funktionshinder, socialpsykiatri och äldreomsorg. Många av de anställda kan inte använda datorer men målet är att 90 % ska kunna både använda datorer och dokumentera i programmet innan 2007 års utgång.

Avdelningen förskola, skola, fritid och kultur satsar på att stärka det pedagogiska ledarskapet genom att pedagoger i förskola och skola erbjuds möjlighet att läsa in magisterutbildning på distans. Personal i förskolans och skolans kök kommer att genomgå utbildning i livsmedelshygien och egenkontroll under året.

En satsning på kompetensutveckling hos fritidsledare för att öka medvetenheten om barn som far illa kommer att ske under året, i samarbete med socialtjänsten.

För att trygga kompetensförsörjningen på längre sikt är förvaltningen positiv att ta emot praktikanter inom samtliga verksamhetsområden.

Nämndens verksamhetsområde

MÅL

Sjukfrånvaron ska minska med 1% jmf med 2006

UPPFÖLJNING

Följs upp med sjukfrånvarostatistik

90 % av tillsvidareanställd personal inom äldreomsorgen har lägst vårdbiträdesutbildning.	Inför verksamhetsberättelsen 2007 undersöka hur många som har lägst vårdbiträdesutbildning
90 % av vård- och omsorgspersonalen kan dokumentera i stadens dokumentationsprogram ParaSoL	Inför verksamhetsberättelsen 2007 undersöka hur många av totalt anställda som dokumenterar i ParaSoL
Öka kompetensen hos fritidsledare kring barn som far illa	Utvärdering i personalgrupperna i slutet av året huruvida man känner sig tryggare i sin roll att göra bedömningar av barn som behöver stöd och särskilda insatser
Öka kompetensen hos förskolans personal i pedagogisk dokumentation.	Hur kompetensen ökat redovisas i kvalitetsredovisningarna från respektive förskola.
För att stärka det pedagogiska ledarskapet ges lärare och förskollärare möjlighet att läsa in magisterutbildning.	Hur många som påbörjat/genomgått magisterutbildningen redovisas i verksamhetsberättelsen.